

Uchwała Nr XXVIII/204/2016
Rady Gminy Santok
z dnia 30 grudnia 2016 r.

**w sprawie : uchwalenia Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii
na rok 2017.**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 08 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t. j. Dz. U. z 2016 r. poz. 446 ze zmianami), oraz art. 10 ust. 2 i 3 ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu narkomanii (t. j. Dz. U. z 2016 r. poz. 224 ze zm.) uchwała się, co następuje:

§1. Uchwała się Gminny Program Przeciwdziałania Narkomanii na rok 2017, który stanowi załącznik nr 1 do niniejszej uchwały i jest jej integralną częścią.

§2. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Santok.

§3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia i obowiązuje od 01 stycznia 2017 r.

Przewodniczący Rady Gminy

Damian Kochmański

UZASADNIENIE

uchwały w sprawie uchwalenia Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii na rok 2017.

Zgodnie z art. 10 ust. 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu narkomanii zapobieganie narkomanii należy do zadań własnych gminy, obejmujących:

- 1) zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych i osób zagrożonych uzależnieniem
- 2) udzielanie rodzinom, w których występują problemy narkomanii, pomocy psychospołecznej i prawnej
- 3) prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej, edukacyjnej oraz szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie zajęć sportowo-rekreacyjnych dla uczniów, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych.
- 4) wspomaganie działań instytucji, organizacji pozarządowych i osób fizycznych, służących rozwiązywaniu problemów narkomanii,
- 5) pomoc społeczną osobom uzależnionym i rodzinom osób uzależnionych dotkniętych ubóstwem i wykluczeniem społecznym i integrowanie ze środowiskiem lokalnym tych osób z wykorzystaniem pracy socjalnej i kontraktu socjalnego.

W myśl przepisu art. 10 ust. 2 realizacja ww. zadań prowadzona jest w postaci Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii, który uwzględnia zadania określone w ustawie o przeciwdziałaniu narkomanii oraz kierunki działań wynikające z Krajowego Programu Przeciwdziałania Narkomanii.

Zgodnie z dyspozycją przepisu art. 10 ust. 2 i 3 ustawy projekt Programu opracowywany jest przez Wójta, a przyjmowany przez Radę Gminy.

w sprawie uchwalenia Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii na rok 2017.

GMINNY PROGRAM PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII NA ROK 2017

I. WPROWADZENIE

Problem uzależnienia od narkotyków jest coraz powszechniejszym zjawiskiem, ma wielowymiarowe przyczyny, a szkody z nim związane obserwowane są w różnych sferach życia społecznego. Narkomania jest zjawiskiem medyczno-socjalnym, którego powiązania są wielostronne i obejmują zarówno zachowanie człowieka, jak i jego sferę socjalną, ekonomiczną, prawną, etyczną i kulturalną.

Narkotyki - to potoczne określenie niektórych substancji psychotropowych. Ze względu na potoczność tego słowa, różnice kulturowe, poglądy poszczególnych osób, stan prawny itp. nie ma jednoznacznej definicji, ale zwykle obejmuje ona wszystkie substancje psychotropowe, które aktualnie są nielegalne. Dopalacze - grupa różnych substancji lub ich mieszanek o rzekomym bądź faktycznym działaniu psychoaktywnym, nie znajdujących się na liście substancji kontrolowanych przepisami ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii. Podstawowym składnikiem większości znanych dopalaczy są pochodne piperazyny, której działanie podobne jest do amfetaminy.

Narkomania - oznacza nadużywanie środków psychoaktywnych, potocznie - narkotyków. Są to substancje naturalne lub syntetyczne, które wprowadzone w określonej dawce do organizmu ludzkiego, oddziałują na ośrodkowy układ nerwowy, powodując między innymi zmiany świadomości, percepcji, nastroju. Narkomania od lat stanowi problem o zasięgu globalnym. Ogranicza rozwój gospodarczy krajów biednych, angażuje nieproporcjonalnie duże nakłady finansowe związane z przeciwdziałaniem narkomanii w krajach najbogatszych. Niesie za sobą poważne ryzyko dla zdrowia publicznego, szczególnie w kontekście chorób zakaźnych tj. HIV, zakażenia wirusem żółtaczką typu B i C, infekcji przenoszonych drogą płciową, gruźlicy. Konsumenci narkotyków (uzależnieni, użytkownicy problemowi i eksperymentujący) charakteryzują się wysokim ryzykiem zgonu, nieadekwatnym niejednokrotnie do ich wieku. Narkomania wiąże się z problemami społecznymi takimi jak: ubóstwo, bezrobocie, prostytutka, przemoc, przestępczość, bezdomność oraz inne uzależnienia (hazard, alkoholizm).

Narkomania jest obecnie jednym z najpoważniejszych problemów społecznych w Polsce. Nastąpił wzrost podaży i popytu na narkotyki. Główną rolę odegrały czynniki związane z wielką zmianą społeczną, na którą polityka wobec narkomanii miała wielki wpływ. Podaż rosła wraz z rozwojem międzynarodowej wymiany handlowej, rosnącym ruchem turystycznym, otwarciem granic, postępującą wymienialnością złotego i rozwojem przestępczości zorganizowanej. Na popyt wpływ miała również intensywna transmisja wzorów kulturowych, zwłaszcza wśród ludzi młodych. Obecnie narkotyki stały się elementem kultury młodzieżowej, która już dawno zasymilowała alkohol. Używaniu różnych substancji legalnych (w tym dopalaczy) i nielegalnych towarzyszy interakcja problemów z tym związanych. Ten rodzaj środków odurzających prowadzi do uzależnienia w krótkim czasie. Szczególnie dzieci i młodzież sięgają po narkotyk ze zwykłej ciekawości, dla „szpanu” lub po to, by zaistnieć w grupie. Ryzyko zgonów wśród narkomanów jest kilkakrotnie wyższe niż w porównywalnej wiekowo populacji generalnej. Narkomania powstaje na skutek zanikania tradycyjnych więzi społecznych, rodzinnych oraz osłabienia funkcji wychowawczej

rodziny i szkoły. Pieniądze z narkobiznesu odgrywają coraz poważniejszą rolę w międzynarodowym obrocie finansowym. Dla odwrócenia obecnego trendu potrzebna jest mobilizacja całego społeczeństwa, oparta na pełnym konsensusie co do celu, jaki chcemy osiągnąć.

Dopalacze - panuje pogląd, iż najczęstsze nałogi młodych ludzi to palenie papierosów, picie alkoholu czy zażywanie narkotyków. Ignorowane do tej pory było inne groźne zjawisko, coraz bardziej powszechne wśród uczniów, a mianowicie stosowanie różnego rodzaju dopalaczy. Zwraca się na nie uwagę jedynie w momencie, kiedy osiągają największą skalę, a więc podczas sesji egzaminacyjnych czy matur. Problem polega na tym, iż większość substancji nadużywanych wówczas przez młodzież jest całkowicie legalna i można je dostać niemal w każdej aptece. Młodych ludzi stojących przed koniecznością intensywnej nauki kuszą ich natychmiastowe efekty, pozwalające na dłuższą szybszą naukę. Możliwość uzależnienia od nich oraz zagrożenia dla zdrowia płynące z ich używania są przez zainteresowanych traktowane w sposób lekki i nieodpowiedzialny. Wykorzystywane niezgodnie z prawidłowym zastosowaniem preparaty traktowane są przez młodzież po prostu jako tańsza alternatywa dla klasycznych narkotyków. Największym zainteresowaniem cieszą się wśród nich tabletki, pastylki do rozpuszczania oraz inne specyfiki, mające w składzie duże dawki m.in. kofeiny, magnezu czy ginko biloba. Takim preparatem jest np. specyfik w tabletkach, sprzedawany pod nazwą „Sesja”. Magnez w nim zawarty poprawia pamięć, kofeina niweluje oznaki zmęczenia, natomiast ginko biloba, zwiększając przepływ krwi przez mózg - polepsza pamięć. Popularne są też preparaty z lecytyną, która poprawia krążenie krwi i dotlenia organizm, przez co podnosi sprawność intelektualną. Stosowanie ich ściśle według zaleceń, okazjonalnie i nie przekraczając dawek - nie jest groźne. Jednak dla wielu młodych ludzi takie łagodne wspomaganie to za mało. Sztuczne pobudzanie mózgu do większej koncentracji w prosty, szybki sposób to dla młodych ludzi wielka pokusa. Problem zaczyna się w momencie, gdy dopalacze zaczynają być stosowane częściej niż wymaga tego sytuacja. Osiąganie maksymalnego efektu przy minimum wysiłku - pewniejsze samopoczucie, większa wydajność - coraz częściej może być pożądanym. Mechanizm działania takich preparatów jest prosty, gdy dana osoba łatwo, za pomocą chemii poprawia sobie samopoczucie, to istnieje duże prawdopodobieństwo, że będzie do tego ponownie dążyła. To już prosta droga do uzależnienia, tym bardziej, że odstawienie określonego środka powoduje spadek dobrego samopoczucia, a niekiedy nawet depresję. W następstwie po stosowaniu dopalaczy, podobnie jak po zażywaniu narkotyków, przychodzi dolek psychiczny, mogą pojawić się stany lękowe, a nawet tzw. głód narkotyczny, które czasami mogą nawet skutkować próbami samobójczymi. Trzeba zwrócić uwagę na fakt, że dopalacze to dziecko nie tylko polityki prohibicyjnej, gdzie tradycyjne i stosunkowo mało szkodliwe narkotyki wypierane są przez ich potencjalnie bardziej niebezpieczne, syntetyczne odpowiedniki, ale również następstwo klęski polityki edukacyjnej wobec młodzieży. Nastolatki, zamiast szukać profesjonalnej pomocy w rozwiązywaniu swoich problemów i korzystać ze wsparcia bliskich, kompetentnych dorosłych oraz szkoły, stosują rozwiązania uciezkowe lub kontestacyjne poprzez używanie środków odurzających. Obecne rozwiązania - zamykanie sklepów, skazywanie na karę więzienia sprzedawców - niestety są jedynie doraźne i nie wystarczą do skutecznego działania w dłuższej perspektywie. Państwo musi zaproponować długoterminową strategię, która zredukuje niebezpieczeństwa związane z zażywaniem dopalaczy. Jednostki samorządu terytorialnego muszą wyrazić chęć współpracy w opracowaniu i realizacji takiej strategii.

Ustawa z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu narkomanii umożliwia realizację działań profilaktycznych, jak i zaradczych na szczeblu gminnym. Ustawodawca wskazał zarówno zadania, jakie mają być realizowane, formę prawną w postaci gminnego programu przeciwdziałania narkomanii - zwanego dalej „Programem”, jak i środki na realizację tych

zadań. Źródłem finansowania są środki finansowe budżetu gminy pochodzące z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż i podawanie napojów alkoholowych.

Program Przeciwdziałania Narkomanii Gminy Santok stanowi spis działań będących jednocześnie zadaniami własnymi gminy w obszarze tych zagadnień społecznych, które realizowane będą w roku 2017.

Narkomania jest chorobą, która wymaga od osób uzależnionych udziału w ambulatoryjnych programach leczenia bądź w stacjonarnych ośrodkach rehabilitacyjnych. W niektórych przypadkach w zależności od stopnia zaawansowania choroby wymagane jest odtrucie organizmu, by móc rozpocząć proces leczenia. Ponieważ efektywność leczenia osób uzależnionych od narkotyków jest mała na całym świecie, a więc także i w Polsce, a ryzyko wystąpienia różnego rodzaju poważnych szkód zdrowotnych (zaburzeń psychicznych i chorób somatycznych) znacząco wzrasta, zasadnym jest prowadzenie i finansowanie programów redukcji szkód oraz programów rehabilitacyjnych. Jednakże najważniejszym elementem procesu przeciwdziałania narkomanii jest profilaktyka prowadzona w środowisku lokalnym. Niestety narkomania jest coraz powszechniejszym zjawiskiem, ma wielowymiarowe przyczyny, a szkody z nim związane obserwowane są w różnych sferach życia społecznego. Regularne akcje profilaktyczne przeprowadzane na terenie placówek szkolnych w znacznym stopniu zapobiegają uzależnieniom.

II. CELE PROGRAMU:

Gminny Program Przeciwdziałania Narkomanii będzie realizowany głównie na płaszczyźnie diagnozy i profilaktyki.

Cele programu :

1. Zwiększenie poziomu wiedzy społeczeństwa (młodzieży, rodziców, nauczycieli) na temat narkotyków i dopalaczy oraz problemów związanych z używaniem środków zmieniających świadomość.
2. Stworzenie systemu informacji dla osób szukających pomocy w zakresie uzależnienia od narkotyków, dopalaczy i innych środków halucynogennych.
3. Upowszechnianie zdrowego stylu życia wśród dzieci i młodzieży.
4. Diagnoza problemów w zakresie narkomanii w Gminie Santok.

III. ZADANIA PROGRAMU :

ZADANIE 1

Zwiększanie dostępności terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych i osób zagrożonych uzależnieniem.

1. Działalność informacyjna na temat placówek niosących pomoc osobom z problemem narkotykowym i osobom uzależnionym.
2. Podnoszenie kwalifikacji pracowników instytucji działających na rzecz profilaktyki uzależnień w zakresie narkomanii : szkolenia nauczycieli i prelekcje dla rodziców.
3. Działalność Punktu Konsultacyjnego dla osób z problemem narkotykowym : porady.
4. Współpraca z Poradnią Profilaktyki i Terapii Uzależnień „MONAR” w Gorzowie Wlkp.

ZADANIE 2

Udzielanie rodzinom, w których występują problemy narkomanii, pomocy psychospołecznej i prawnej.

1. Prowadzenie specjalistycznego poradnictwa prawnego, terapeutycznego i psychologicznego dla rodzin, w których występują problemy narkomanii.
2. Działalność informacyjna skierowana bezpośrednio do rodzin, w których występują problemy narkomanii.
3. Prowadzenie Punktu Konsultacyjnego dla osób z problemem narkotykowym.

4. Organizacja pomocy psychologicznej osobom uzależnionym i ich rodzinom.

ZADANIE 3

Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej, edukacyjnej oraz szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie zajęć sportowo-rekreacyjnych dla uczniów.

1. Realizacja programów promocji zdrowia i edukacji na temat narkotyków, HIV/AIDS w środowisku dzieci, młodzieży oraz dorosłych : współpraca z pedagogami szkolnymi i mediami lokalnymi.
2. Zakup sprzętu sportowego i prowadzenie programów profilaktycznych i w zakresie organizacji czasu wolnego dzieci i młodzieży stanowiących alternatywę wobec używania substancji psychoaktywnych, w tym prowadzenie zajęć sportowo-rekreacyjnych: turnieje sportowe „Sport i Zabawa : TAK, Alkohol i Narkotyki : NIE”
3. Realizacja i zakup programów z profilaktyki narkomanii ukierunkowanych na działania edukacyjno-informacyjne realizowanych w środowisku szkolnym.
4. Wspieranie programów profilaktycznych adresowanych do dzieci i młodzieży z grup zwiększonego ryzyka oraz ich rodzin.
5. Zakup materiałów i prowadzenie kampanii edukacyjnych obejmujących problematykę narkomanii adresowanych do określonych grup docelowych : „ZACHOWAJ TRZEŻWY UMYŚŁ”, „NARKOTYKI? TO MNIE NIE KRĘCI!”, „STOP DOPALACZOM !”.
6. Organizacja i prowadzenie szkoleń, kursów i seminariów podnoszących kwalifikacje zawodowe osób realizujących zadania z zakresu profilaktyki i rozwiązywania problemów narkotykowych / nauczyciele, rodzice, pracownicy jednostek samorządowych /
7. Konkurs wiedzy z profilaktyki w zakresie narkomanii dla uczniów gimnazjów.
8. Udział w pokazach filmowych i zajęciach profilaktycznych w kinie „HELIOS” na temat przeciwdziałania narkomanii : dla uczniów gimnazjów.
9. Współorganizowanie wspólnie z Gminnym Ośrodkiem Kultury i finansowanie imprez profilaktycznych dla mieszkańców gminy pod nazwą „STOP NARKOTYKOM”.
10. Współorganizowanie z placówkami oświatowymi programu antytytoniowej edukacji zdrowotnej.

ZADANIE 4

Wspomaganie działań instytucji, organizacji pozarządowych i osób fizycznych, służących rozwiązywaniu problemów narkomanii

1. Współpraca z organizacjami pozarządowymi, kościołami i związkami wyznaniowymi oraz osobami fizycznymi w zakresie zapobiegania narkomanii.
2. Organizacja tematycznych konferencji i szkoleń dla pracowników organizacji działających w zakresie rozwiązywania problemów narkomanii.
3. Udział w kampaniach edukacyjnych związanych z profilaktyką antynarkotykową.
4. Współpraca z mediami lokalnymi w sprawie propagowania szkodliwości narkotyków i dopalaczy.

ZADANIE 5

Pomoc społeczna osobom uzależnionym i rodzinom osób uzależnionych dotkniętych ubóstwem i wykluczeniem społecznym i integrowanie ze środowiskiem lokalnym tych osób z wykorzystaniem pracy socjalnej i kontraktu socjalnego.

1. Wdrażanie programów readaptacji społecznej ze szczególnym uwzględnieniem osób uzależnionych od narkotyków, korzystających długotrwale ze świadczeń pomocy społecznej.
2. Realizacja programów readaptacji zawodowej dla osób uzależnionych od narkotyków po zakończonym programie terapeutycznym w zakładzie opieki zdrowotnej.

IV. FINANSOWANIE PROGRAMU.

Zadania realizowane w ramach Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii na 2017 rok finansowane będą z budżetu Gminy Santok uzyskanych z opłat za wydanie zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych określonych w dziale 851 „Ochrona Zdrowia”.

V. REALIZATORZY PROGRAMU :

1. Gminna Komisja ds. Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
2. Pełnomocnik Wójta ds. Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
3. Gminne jednostki organizacyjne : placówki oświatowe, Gminny Ośrodek Kultury, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej,
4. Komenda Miejska Policji w Gorzowie Wlkp.,
5. Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna nr 1 w Gorzowie Wlkp.
6. Organizacje pozarządowe, których działalność statutowa obejmuje zadania publiczne z zakresu ochrony i promocji zdrowia, przeciwdziałania patologiom społecznym, promocji i organizacji wolontariatu.

VII. MONITORING REALIZACJI PROGRAMU:

1. Realizacja zadań ujętych w gminnym programie przeciwdziałania narkomanii na 2017 rok koordynowana będzie przez Wójta Gminy Santok.
2. Pełnomocnik Wójta ds. Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych przekłada sprawozdanie z realizacji programu Wójtowi Gminy do dnia 28 lutego roku następującego po roku, którego dotyczy sprawozdanie, a Wójt Gminy przekłada je Radzie Gminy do dnia 31 marca roku następującego po roku, którego dotyczy sprawozdanie.